

Eitt brot úr bókini um Olaf S. Thomsen

Innleiðing

Ævisøgan um monologin Olaf S. Thomsen snýr seg um rithøvundan sjálvan, sum alt sítt tilkomna lív hevur livað eina heldur friðarlíga og lítillátta tilveru við frástøðu frá øðrum fólki. Hendan tilveran og frástøðan er ein berandi bulur í bókini. Bókin er sett saman av hugleiðingum, brøvum, dagbókasíðum, vitjanum á almennum WC’um, stuttsøgum, yrkingum o.ø., sum lýsa lív og áskoðan rithøvundsins. Hetta gevur lesaranum innlit í innastu tankar og gerðir Olafs. Tilfarið er savnað saman yvir mong ár.

Ein afturvendandi tráður í bókini eru vitjanirnar hjá Olafi á almennum vesum. Á slíkum ferðum tekur Olaf lesarin við sær inn í sína stongdu ver, og viðgerð lívsins køldu viðurskipti. Og í blaðnum í dag, sleppur lesarin við Olafi á ves í Útvarpinum.

Á WC-vitjan hjá Útvarpinum

Lívið er ein yvirmett utopi, har tann deyðiligi maðurin er á eini støðugari ferð eftir at vinna sær viðurkenning og vald. Meginparturin kemur grátandi tvørtur um deyðans málstriku við einum feittutum bankaláni leinkjað um fótin. Hetta lívið er vordíð eitt sveiggjandi spælipláss hjá handilsvinnuni, har solumennirnir kappast um at selja óvitum nyttuleysar lutir, ið megna at gera okkum glað fyri síðan at birta undir einsemið og hungranini eftir enn fleiri lutum. Handilsvinnan hevur fyri mongum árum síðani krossfest Guð og selt hann sum eina leiku. Hvør hevur brúk fyri einum guði, tá ið gleðin í glitrandi lutum, angandi mati og hungran eftir kostnaðarmiklum matriklum hálár í smílibondini?

Í mong ár havi eg als ikki kent meg heima í hesum eftirhondini uppspunna heimi. Eg kenni ei longur tráanina eftir práti við fyrrverandi vinir og kenningar. Og eg ivist stórliga í, hvørt bleika hylkið handan kostnaðarmiklu pløggini er av kjøti og blóði. Fyri at siga sum er, ræðist eg mannin á gøtuni. Eg ræðist konuna, hann leiðir, og eg ræðist børnini, hann trillar. Sjálvt barnavognurin er vordin eitt statussymbol fyri pening og vald. Eg vildi ikki ynskt at verið piltur í hesum geislavirkna plastikkheimi. Og tí skal eg aldri hava børn. Og eg skal heldur aldri hava eina konu. Um eg skal hava nakað, skal tað vera ein hundur, ið náttúran hevur fostrað. Ikki ein av hesum genmanipuleraðu puddilhundunum, sum verða aldir upp í eini tvey-verilsis íbúð, innigirdir av sofum, hundurin ikki kann ganga í, stólum, hann ikki má liggja í, ella blonkum gólvum, hann ikki sleppur at renna á.

Men hví átalar eingin skeivu gongdini? Hví steingir Landskassin ikki handilsvinnuna og turkar teir dropar upp, hon kastar av sær? Postverkið átti at verið undangongufólk og brent lutirnar, so hvørt bingjurnar komu til landið. Er tað undarligt, at fólk nú

á døgum fáa krabbamein og angist? Er tað løgið, at helmingurin av okkum hevur ovurviðkvæmi? Og hvat við matinum? Ja, mín matur spillist ei longur – heldur ikki um hann hevur staðið frammi í vikuvís.

Sum ein ísbjörn á einum bráandi ísflaka vestanfyri Zanzibar, langaði eg fótin í skirvisliga køksborðið, bardi meg í slevjuta jakkan og slapp mær á dyr og út í bilosið, ið hýrúvognssjaførarnir hjá Auto áttu at skammast yvir. Slík umhvørvisvín áttu at blivið spent frammanfyri eina hundasletu og brent sær nikotinfeittið av yvirkroppinum. Teir eru ímyndin av dovinskapinum sjálvum.

Ávegis, breyt eg ein síðuspegil á einum hýrúvogni og slapp mær síðani inn í Plantasjuna. Um eingin vil lurta, skulu tey hoyra. Og um eingin vil hoyra, skulu tey tvingast. Eg kvikaði mær framvið Havnará, sparkaði eftir nøkrum sjúku kloakkdunnunum og settið ferðina upp, beina kós móti Útvarpshúsinum.

Eg sá fyri mær, hvussu eg trokaði meg fram um politikarar, sjónleikarar og kendar útvarpsrøddir, sostatt at eg kundi girða meg inni í einum av rásarúmum og greiða heimsins íbúgvum frá teimum farsóttum, handilsvinnan lak upp gjøgnum skorsteinin dag út og dag inn. Ja, eg sá fyri mær, hvussu heimurin umfevndi meg, eins og var eg fyrsti pakkin av Pencilini í umferð – sum ein kornsekkur mill-

um svangar Somaliubúgvur var eg ljósið og vegurin út úr bukkvaldi.

So stóð eg har. Uttanfyri stóra betongbygningin við Eystara Ringveg. Kendi meg eins og læknan á sinni, ið kom inn í bíðirúmið við syrgiligu boðunum. Ja, eg minnst tey enn...

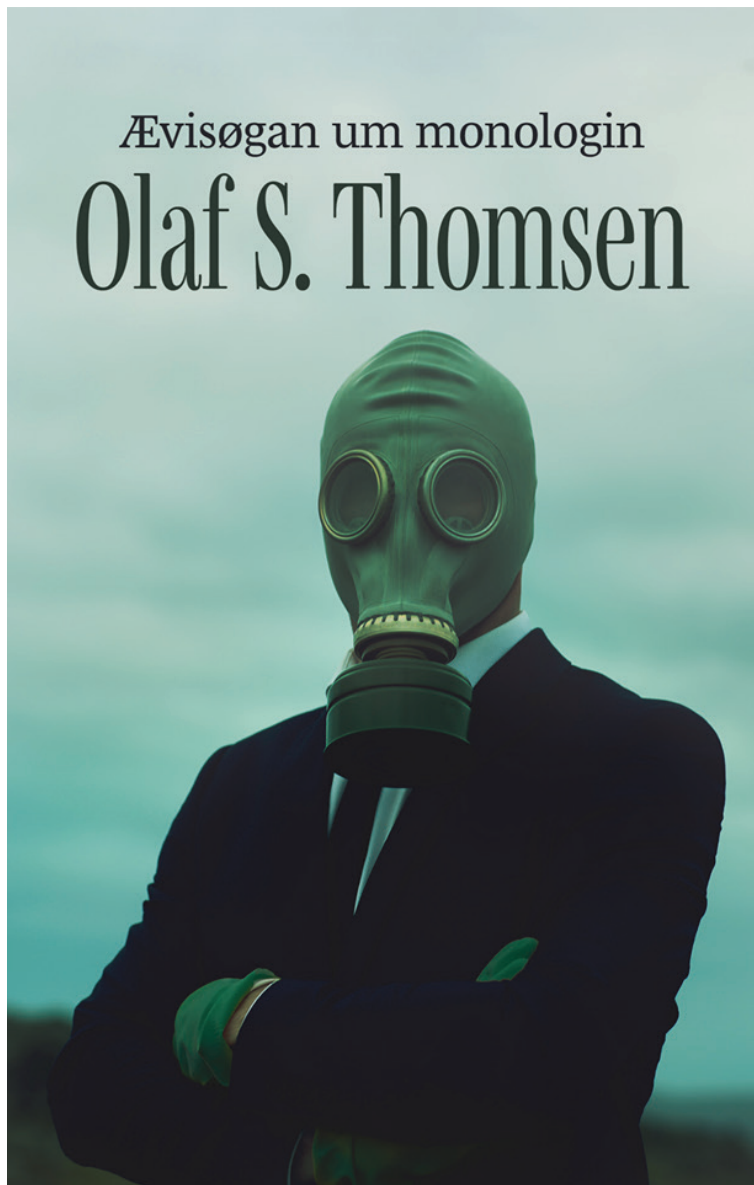
„Olaf. Pápi tín... Pápi tín er deyður, Olaf. Har var einki, ið læknavísindin kundi gera. Hann hevur ligið ov leingi. Skulu vit ringja eftir onkrum, at koma eftir tær, Olaf?

„Nei, har er eingin...”

Tað var mitt farvæl. Og síðani hevur tað heldur ikki verið nakar. Ikki ein. Ikki ein bróður. Ikki ein móður. Eingin. Og so vilja tey hava meg at lesa lýsingabløð, ið handilsmaðurin leggur í postkassan! Halda teir veruliga, at mær tørvar eitt nýtt sjónvarp fyri “einans 7.999 kr.”? Halda teir meg vera skít hamrandi býttan??! Nei, eg skal vísa teimum! Eg skal vísa hasum fanunum, hvar vørurnar skulu burturbeinast og brennast.

Eg tók í kalda stálhondtakið og skrykti til mín. Læst. „So tey hava læst fyri mær?”, hugsaði eg við mær sjálvum. Eg bakkaði nøkur fet, hugdi inn um glashurðina og nikkaði. Fór síðani sníkjandi framvið veggjasíðuni og hugdi innum vindeyguni. Eitt av teimum stóð opið, og eg valdi tí at klintra innum.

Eg traðkaði heildur skeivt fyri meg og fór skramblandi niður á gólvið og koppaði nakrar

pappeskur. Lagna ella ei, var undirritaði mest sum av tilvild nú endaður í hjartanum á fjórða statsvaldinum; Bandasavnið. Eg hevði ilt við at trúgva, at eg, ja, sjálvur Olaf S. Thomsen, var lendur her. Savnið yvir øllum søvnum. Hetta var sum at verða sogin inn í eitt frumkent hol, har atgongd einans var umvegis girndirnar og kenslurnar hjá steinaldarmanninum. Eg reisti meg, bustaði moldina av skónum og slapp mær millum eina av mongu savnshillunum. Eg lat peikifingurin kráma støvuta hamin og merkti hvussu kroppshitin spjaddist. Við vinstru hond loysti eg brøkurnar og lenaði meg móti savnsrúgvuni. Ímyndaði mær hvussu eg kundi búleikast á ovastu hill. Her kundi eg liva eitt minimalistiskt og einsligt lív uttan stúranini fyri deyðanum. Livað sum kondittarin, sum, hóast eitt áhaldandi stórt undirskot, noktar at snara lyklinum og kasta húgvuna inn í ovnin. Her skuldi eg við gleði beint fyri mær sjálvum.

Eg kveistraði lívligu myndina frá mær, knappaði brøkurnar upp aftur og slapp mær gjøgnum einu hurðina. Gekk niðan trappurnar og kom út á høvuðsgongina í sjálvum Útvarpinum. Eg kvikaði mær framvið gomlu tólunum, ið maðurin í bandasavninum krógvur fyri almenna Fornminnis-savninum, og stóð nú sum ein ósvaraður spurningur á einum brævbjálva millum rásarúmini. Merkti bráðliga hvussu bitlarnir í holdinum á mær fóru sveimandi út úr klæðunum, inn í rásarúmini og inn í mikrofónirnar. Ja, við eitt sá eg meg sjálvan verða varpaðan

út um alt Føroya land. Inn yvir døgurðaborð í Leirvíksfirði, har mamman borðreiðir við fiska-frikadellum og flustum eplum, framvið opnu kistuni í kapellinum í Landssjúkrahúsinum og suður um Skopunarfjørð til Hovs, har pápin úti í túninum malar garðin myrkareyðan.

Tá var tað, at eg kendi tað á mær sjálvum. Ta góðu, gomlu kensluna. Hana, sum einans djórini ei hava tørv á at hylja. Jú, á WC mátti eg! Eg leyp oman stóru trappurnar og oman í høvuðsinngongdina. Hugdi meg um, turkaði sveittan av enninum og kvikaði mær gjøgnum einar smalar dyr.

Eins og kropin inn á upptøku-settið til ein gamlan sci-fi-film frá sjeytiárunum, stóð eg við eina langa, tronga gongd. Kendi hvussu Deyðin slokti nakkahúðini á mær, og gneggjaði eina óendaliga vøgguvísu í høgna oyra.

Ein gul skrivstovuhurð stóð á glopp. “WC” stóð á einum evarska lítlum skelti. Aldri havi eg upplivað nakað størri! Innast inni í fjórða statsvaldinum stóð eg í einum skrivstovuvesi! Kendi meg eins og ein njósnara í Kremlin.

Eg gjørdi skjótt av og læsti hurðina, og skrykti í nakrar ferðir fyri at tryggja mær, at hurðin var læst. Hjartaði dukaði hart og titt. Fór eg at verða handtikin? Ja, er kringvarpsvesið í roynd og veru eitt alment WC? Einu lötuna kendist tað eins og var eg kropin inn gjøgnum ein vesiglugga í einum privatum sethúsum. Eg tordi ikki út aftur. Fór eg at verða avdúkaður? Skuldi eg nú standa til svars fyri mínum privata tørvi á at snodda at vesum? Eg sá fyri mær,